Ner 77. ROK 1839. SRODA 3 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie.
Jutro Izydora Bisk.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Włastysław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
2	6	27″ 5‴, 833	+ 3°, 8	1″, 35	Żaden	Pogoda z Chmurami	
	2	5, 318	+ 3, 6	1, 84	Północny średni	Pochmurno	
	10	5, 873	+ 0, 7	1, 38	„ średni	„	

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 30 *Marca.* —

JO. Xiąże Warszawski, jenerał feldmarszałek Namiestnik Królestwa Polskiego, wyjechał dnia wczorajszego z rana, z Warszawy do Petersburga.

Gdy z najwyższego upoważnienia fabrykanci Królestwa przypuszczeni zostali do udziału w tegoroczněj wystwie płodów przemysłowych w Petersburgu, wmiesiącu maju odbyć się mającéj, komitet wystawy mając sobie poruczone zebranie, ocenienie i wysłanie kosztem rządowym przedmiotów na tę wystawę przeznaczonych, w ilości ogólněj 200 centnarów wagi, zawiadamia niniejszym pp. przedsiębierców, fabrykantów i rzemieślników, iż wyroby ich przyjmowane będą przez komitet w salach ratuszowych, od dnia 21 marca (2 kwietnia) r. b. w godzinach od 10 rano, do 3 po południu codziennie, aż do dnia 1 (13) kwietnia r. b, włącznie. Wyroby z prowincyi powinny być nadsyłane *franco*. Nadto, każdy składający wyroby swe dla przesłania ich do Petersburga, dołączyć powinien deklaracyę, na papierze prostym spisaną, obejmującą imię i nazwisko przedsiebiorcy, fabrykanta, lub rzemieślnika, miejsce zakładu lub mieszkania, opisanie przedmiotu, z wyrażeniem jego rodzaju, wagi, miary lub ilości, cenę w rublach assygnacyijnych, za jaką łącznie z opłatami celnemi, podług taryfy, między Królestwem a Rossyą obowiązującéj na wystawie Petersbugskiéj sprzedanym być może; użytek wyboru, i pochodzenie materyału. Na każdy złożony przedmiot wydany będzie kwit sznurowy, który następnie przy odbiorze przedmiotu, lub sprzedaży onego w Petersburgu, zwrócony być powinien.

— *Paryż* 17 *Marca.* —

Zapewniają że w téj chwili znajduje się już więcéj niż 300 deputowanych.

Na doniesienie o śmierci spiewaka Nourrit, teatr opery został wczoraj zamknięty.

Pszczoła Nowego Orleanu zawiera następujący list kontr-admirała Baudin, do jenerała Jose Urrea w Tampico: »Fregata Nercidu, Anton Lizardo, 2go stycznia. Panie jenerale. Z odpowiedzi pana jenerała na mój list z dnia 22 grudnia roku zeszłego, uważam, że pan jenerał podzielasz zupełnie moje widoki. Boleję że muszę oświadczyć, iż jenerał Santana w swoim charakterze mexykanina i żołnierza, zupełnie niegodnie postąpił, przykładając się ze swojéj strony, przez najgrubsze kłamstwa i najśmieszniejsze

przechwałki, do zwodzenia narodu. Zarzuca on mi, że nieszanowałem zawartych przezemnie układów, na to jedno tylko słowo mam do powiedzenia: pomiędzy mną i jenerałem Santana nie było nigdy żadnych układów ani zawieszenia broni; najlepszym tego dowodem, jest moja z nim korespondencya, którą tu panu w odpisie załączam. Cały w ogóle raport jenerała Santany, nie ma ani słowa prawdy. Co się tycze wydanéj w mojem imieniu proklamacyi sądzę że nie potrzebuję zapewniać pana jenerała iż ta była podrobioną. Godnym pożałowania jest naród, który w ten sposób oszukiwanym bywa i niesłyszy głosu rozsądku i prawdy.

Podług *Journal de Paris*, marszałek Valée ma zamiar wrócić do Paryża.

Hrabia Molé dawał wczoraj pierwszy wieczór w mieszkaniu swém na placu de la Villeveque. Wiele znakomitych członków obu izb, wszyscy posłowie i znakomici literaci i finansiści znajdowali się u byłego prezesa rady.

Podług listów z Algieru z dnia 8 b. m. potwierdza się, że całe doniesienia o wzięciu przez Abd-el kadera Ain Madi, było tylko wymysłem dla pokrycia poniesionéj tam klęski. Po długiém oblężeniu miasta, nic nie wskrawszy z wielką stratą w poległych i rannych, musiał cofnąć się i marabutowi Tediini zostawić jeszcze stu jeńców, którzy zostali następnie ściętemi. Wojsko Emira obozuje obecnie na granicy pustyni, ponieważ ma zamiar wznowić wojnę, skoro tylko przybędzie mu artylerya któréj oczekuje z Francyi.

— *Londyn* 15 *Marca.* —

Obecnie nie można już prawie wątpić, że lord Palmerston złoży urząd ministra spraw zagranicznych i zastąpiony zostanie przez dotychczasowego posła w Madrycie hrabiego Clarendon, ponieważ *Glabe*, który zawsze uchodził za główny organ lorda Palmerston, podaje tę wiadomość podług listu z Madrytu, nie zaprzeczając jéj; w liście tym piszą, że w Hiszpanii żałują powszechnie odjazdu hrabiego Clarendon, ponieważ zjednał sobie szacunek wszystkich stronnictw, i tylko tém się pocieszają, że na nowéj swojéj posadzie jako minister spraw zagranicznych, więcéj jeszcze będzie mógł uczynić dla dobra Hiszpanii.

Znany korrespondent dziennika *Morning Chronicle*, tak zwany Genewski wędrowiec przysłał list w dniu 23 lutego, w którym, z bardzo smutnego punktu przedstawia wypadki na granicy między Maine i nowym Brunszwigiem. Oświadcza on, iż wypadki te są w związku z niespokojnościami w Kanadzie i dodaje, że w Stanach Zjednoczonych, istnieje nader silne stronnictwo, które usiłuje sprowadzić wojnę z Anglią, aby tym sposobem osiągnąć niezawisłość Kanady. Zarazem stronnictwo pana van Buren do którego należy prezydent w Maine pan Fairfiedl uważa w téj wojnie środek zwiększenia nieco już upadającego ich wpływu. W skutku raportu gubernatora z Maine do prezydenta, miał ten ostatni jak słychać w dniu 25 wysłać poselstwo do kongresu, który podług przepisów w dniu 1go marca zamyka swe posiedzenia, z żądaniem pieniędzy i wojska dla obrony granic, przyczém nie wątpią że żądaniu temu zadość uczynionem będzie. Wszelako użycie tych pieniędzy i ludzi pozostanie do zupełnego rozporządzenia prezydenta. Podług innych raportów, prezydent Stanów Zjednoczonych, w skutku wypadków na granicy stanu Maine, polecił panu Calhoun, aby w charakterze nadzwyczajnego ministra udał się do Anglii, i opatrzony stósownemi pełnomocnictwami, starał się ułożyć względem kwestyi granicznéj. Pan Calhaun jest jeden z znakomitych mężów Stanów Zjednoczonych, był on vice-prezydentem pod administracyą jenerała Jackson, obecnie jest senatorem południowéj Karoliny.

W przedmiocie stanu rzeczy we Francyi, mówi *Morning Chronicle*: »Istnienie siedmiu stronnictw w izbie, która tak jest urządzoną, że potrzeba złączenia się trzech przynajmniéj stronnictw, do utworzenia jakiejkolwiek większości, a tymczasem dwóch nawet do jedności niepodobna doprowadzić, jest stanem, którego dłużéj niepodobna znosić.» *Standart* pod tym samym względem mówi: »Pan Guizot zdaje się mieć zamiar przyjąć we Francyi takie same położenie jak Robert Peel w Anglii.

W przeszłym roku mówiono bardzo wiele o mającem się zjawić wkrótce gabinecie koalicyjnym, obecnie słychać o zmianach pomiędzy ministrami ale w duchu stanowczéj reformy. Na jakich jednak żywiołach mógłby się opierać bardziej jeszcze liberalny gabinet to trudno obliczyć, ponieważ obecny z trudnością już zdołał utrzymać większość przeciw opozycyi konserwatystów, i opór ze strony torysów, który przeciw lordom Melbo-

urne i John Rossel hamowany był przez xięcia Wellington i Sir Roberta Peel, bezwątpienia gwałtowniejszy przybierze charakter, skoro do steru przyjdą mężowie, którzy nie będą mogli takiego dać zapewnienia konserwatystom, jak wzmiankowane sposoby myślenia tych dwóch ministrów. I gdyby z obecnego gabinetu mieli oddalić się niektórzy członkowie, spodziewać się należy, że ci na przyszłość skłonią się raczej do barwy konserwatystów, aniżeli do stronnictwa ich liberalnych następców, ponieważ gdyby pozwolili na szybki postęp na drodze reformy, sami to wykonać i pozostać w gabinecie mogliby niewątpliwie. W takim przypadku zatem, zasady konserwatystów silniejsze jeszcze zyskałyby podpory.

— *Walencya* 3 *Marca.* —

Jenerał van Halen odbył przegląd tutejszéj gwardyi narodowéj i wydał proklamacyę, w któréj oświadcza, iż wkrótce rozpocznie działania wojenne.

— *Oloron* 19 *Marca.* —

Więcéj niż 6000 Karlistów maszeruje przez Concha de Trempo dla w kroczenia jak mniemają do Aragonii. Podług innych mają oni udać się do Nawarry dla złączenia się z Marotem. Cabrera z swojéj strony oddzielił od swego korpusu 8000 ludzi pod dowództwem Llangostera, którzy mają przejść przez Ebrę i połączyć się z główną armią karlistowską. Z tąd wnoszą, że Maroto ma zamiar rozpocząć nader ważne operacye w prowincyach zajmowanych obecnie przez karlistów.

W Phare de Bajonne czytamy, że Arias Tejeiro, biskup Leonu i mnóstwo innych przez Marota wygnanych karlistów, utworzyło w Sare za zezwoleniem rządu francuzkiego, juntę apostolską dla działania przeciw Marotowi.

— *Konstantynopol* 28 *Lutego.* —

Wojenne przygotowania na lądzie i wodzie trwają bez przerwy i z szczególną żywością, i obecnie jest urzędownie wiadomem, że kapudan pasza ma mieć przydanych sobie 6 oficerów angielskiéj marynarki. Sułtan formalnie zażądał od lorda Ponsonby wezwania tychże oficerów, na co tenże posłał natychmiast kuryera do admirała angielskiego w Malcie. - - Wielkie wrażenie uczyniło wysłanie Tahir paszy, przybyłego nie dawno z Paryża pułkownika Reschid Beja, do głównéj kwatery w Taurus, gdzie ma zostawać jako szef sztabu głównego przy Hafisz Paszy. Angielski jeneralny konsulat w Cartoigt, ogłosił w tych dniach zapewnienia stanowi kupieckiemu angielskiemu, iż traktat handlowy z portą z 16 Sierpnia wejdzie w wykonanie. Z Persyi przybyli tu w tych dniach angielscy kupcy i oficerowie, którzy opuścili ten kraj z powodu zaszłych tam rozruchów

Rozmaitości.

Przepowiednia Webera. Pewnego wieczoru Karol Marya Weber (Autor muzyki Wolnego Strzelca, Frejszyca) wracał do swojego skromnego mieszkania w Londynie, cierpiący, prawie bes nadziei, wtém zdawał się odzyskiwać nowe życie, jego oczy zaczęły jaśnieć ogniem. »To jest Anioł zawołał w uniesieniu, to jest głos anioła!« i przystąpił do okna domku w którym miła blondynka śpiewała piosnkę szkocką z rzadką czystością. Dziecię uśmiechnęło się do zachwyconego wołającego ciągle: »Jesteś aniołem i śpiewasz jak anioły śpiewają.« Później wszedł do domu, przycisnął dziecię do swojego serca, a w końcu jakby wstydsąc się swojego uniesienia, prosił matkę dziecka o przebaczenie. Ta wielce sobie tuszyła na tyle zaszczytu, gdyż znała już sławne imie kompozytora, który wziął jéj dziecko na kolana, »Musisz wykształcić ten dar niebios zlany na dziecko, rzekł do matki; kiedyś tysiące głosów to powtórzy co teraz mówię; to dziecię stanie się sławną śpiewaczką.« Matka uśmiechnęła się z niedowierzeniem; gdyż pani Hunt była bogatą, bardzo bogatą i uważała wróżbę za czystą himerę; zaprosiła jednak Webera, aby jéj dom odwiedził, lecz Weber nie wrócił, sasiadł w Niebie między Mozartem a Glukiem. Głos konającego nie był bez prawdy, jego słowa zostały zupełnie ziszczone: W 15 lat później młoda dama nazwiskiem Anna, blondynka, jak owe dziecko z Londynu, śpiewała w towarzystwie w Klermą, a Onslow powtórzył słowa Webera: »Pani śpiewasz jak anioły w niebie.« Młoda dama była to śpiewaczka angielska, która występowała w małym teatrzyku w Klermą, i tamże wzniecała oklaski. Opowiadano o niej tysiączne anegdoty, tyle było pewném, jéj ojciec był kupcem londyńskim zrujnowanym przez nieszczęśliwe spekulacye.

Musiał Anglię opuścić i szukać schronienia we Francyi, córka jego musiała doglądać gospodarstwa i tylko potajemnie mogła gdzie śpiewać. Po niejakim czasie weszła w śluby małżeńskie, przepowiednia Webera zostawała jednak ciągle w jéj pamięci, aż postanowiła wystąpić w pierwszym lepszym teatrze. W tym celu wybrała operę *Wolny Strzelec*, i przepowiednia kompozytora ziściła się zupełnie. Z Klermą udała się do Nantes, gdzie przez 2 lata zachwycała przyjaciół opery. Ten czas poświęciła także pracy gruntownéj w muzyce. Anna poznała że prowincya jéj talent zepsuje, chciała więc udać się do Włoch, lecz Antenor Zoli zwrócił jéj uwagę na Paryż. Bez zwłoki przybyła do téj stolicy, 5 miesięcy doskonaliła się u Bordoniego, a teraz wzniecą podziwienie w teatrze Odrodzenia. Ta Prima Donna któréj Weber przeżył szczęście, nazywa sią Anna Tillon.

Odgłosy w Pieczarach,

Kanclerz Autenrig niedawno zmarły w Tybingen, zebrał wiele swiadectw i dowodów z opowiadań rozmaitych podróżników, o tak zwanych głosach pieczar. W dzisiejszym stanie nauki dosyć gruntownie daje się wytłumaczyć przyczyna tych dziwnych zjawisk w przyrodzeniu. Głosy te słyszeć można w tych tylko okolicach, gdzie się znajduje porfir dzwiękliwy (Klang porphyr.) kamień ten jest dziurkowaty, a na powierzchni swéj ma poprzeczne bruzdy, o które uderzając pęd wiatru, wydaje odgłos na podobieństwo Eolowéj arfy, nie równie jednak mocniejszy. I tak naprzykład w Jerozolimie (która jest zbudowaną na skale z tego porfiru) podobne głosy często słyszeć się dają; Dzwięki te są smutne i przerażające, dla człowieka słabych nerwów trudne do zniesienia. Opowiadają że gdy Wellington po zwycięztwie przy Witoryi, zbliżał się ku granicom francuzkim, głos tego rodzaju nagle rozległ się z wąwozów Pirenejskich, wszyscy hiszpanie popadali na kolana i zaczęli zanosić gorące modły, sami nawet anglicy osłupieli z przerażenia. W górach pirenejskich głosy pieczar są mocne i bardzo często słyszeć się dają.

W Węgrzech przy kopaniu studni znaleziono w ziemi na 6 stóp głęboko przepadnią część okrętu (!) naładowanego prosem. Drzewo było już prawie całkiem zbutwiałe, a zardzewiałe gwoździe mają blisko stopy dlugości. Zdaje się iż kilka tysięcy lat temu jak ten statek zatonął. Proso z wierzchu miało kolor czerwony, ale wewnątrz swój właściwy żółty. Wykopywanie trwa daléj i obiecują sobie znaleść tamże jeszcze więcéj interesowanych przedmiotów. (Zdaje się że ta wiadomość wymaga wielkiego potwierdzenia.

— Kompozytor Rej pewnego dnia udał się do majętnego księgarza Lemoine, który nabył ogromny majątek przez wydawanie dzieł Reja a jednak znany był za najnikczemniejszego sknerę. Kompozytor wchodząc do sklepu przypadkiem stłukł szybę, kupiec przywitał go z kwaśną miną i ozięble. Rej spostrzegłszy to od razu, wydobył z kieszeni talar mówiąc: »Zrządziłem tu szkodę, ale szczęściem można ją wynagrodzić.« Lemoine dla którego pieniądze miały ponętę nadzwyczajną; przyjął talar odpowiadając: »Co robić kiedy ci nie mogę dać reszty.« Nic nie znaczy, zawołał Rej, możemy skwitować się, co kosztuje szyba? 3 zł., stłukłem jedną, schowaj i drugie 3 zł.« Przy tych wyrazach stłukł drugą szybę i poszedł do innego księgarza zbogacać go swojemi kompozycyami. Lemoine niemógł sobie potem skąpstwa wybaczyć.

Doniesienia Urzędowe.

LOTERYA KRAJOWA.

W 862 ciągnieniu dnia 3 Kwietnia 1839 r. w przytomności osób od rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

14. — 84. — 20. — 46. — 10.

Przyszłe ciągnienie 863 przypada dnia 10 Kwietnia 1839 r.

Doniesienia prywatne.